

Prima noastră experiență pe acest pământ este, de fapt, începutul unei călătorii pe drumul vieții. Iar unul dintre cele mai importante itinerare este cel al cunoașterii, din care se desprind mai de cătări spre împlinire.

În ultimele două decenii, drumul cunoașterii a devenit și „drumul plecării” pentru mulți tineri din Republica Moldova. Migrația tinerilor reprezintă una dintre cele mai durute realități ale contemporaneității, care ne lasă cu săli de clasă goale, sate în care se aud doar pașii bătrânilor și autocare pline de tineri care pornesc spre un trai mai predictibil. Ți judec? Niiddecum, îi înțeleg. Dorința de a-ți construi un viitor mai bun este girească și legitimă.

Proaspătă absolventă a Liceului Teoretic „Mihail Sadoveanu” din Chișinău, privesc cu emoție și curaj spre viitorul meu aici, unde îmi voi purta rădăcinile cu mândrie și visurile cu încredere, fiind ferm convinsă că nicaieri în lume nu voi regăsi sentimentul de apartenență pe care îl trăiesc aici, în Republica Moldova. Cred că am fost crescuți cu prea multă dragoste și pasiune de către părinții și profesorii noștri pentru ca această investiție să se radească pe alte meleaguri.

Primul motiv pentru care aleg să rămân este pilonul de rezistență - familia și exemplul oferit de căminul părintesc. Orice poveste de curaj are nevoie de repere, iar ab mele sunt părinții mei. Absolvenții Universității de Stat din Moldova, ei au devenit profesioniști dedicați: mama în educație, modelând caractere și minți, iar tata în domeniul ordinii publice, protejând statul de drept. De la ei am învățat o lecție pe care nicio universitate din lume nu mi-ar și putut-o preda: succesul nu depinde de coordonatele GPS, ci de perseverența și responsabilitatea cu care îți urmezi vocația. Ei sunt dovada vie că poți construi o carieră respectată și o familie împlinită aici, pe pământul natal. De aceea, cred cu tărie că schimbarea unei țări începe din oglinda în fața căreia ne trezim în fiecare dimineață.

Al doilea motiv este datoria morală a generației mele de a contribui la viitorul Republicii Moldova. Țara are nevoie de tineri implicați, nu de oameni cu bagajele pregătite de plecare. Dacă toți am pleca, cine ar mai construi viitorul? În contextul apropierii de Uniunea Europeană, avem o șansă reală de modernizare, iar pentru mine este mai onorant să fiu parte a schimbării în propria țară decât simplu beneficiar al unei societăți deja construite.

Al treilea motiv este ancorat de legătura profundă cu identitatea mea. Există lucruri care nu pot fi cumpărate cu niciun salariu și nu pot fi înlocuite de nicio metropolă. Brațele mamei și spaturile tatălui, limba română - singura în care știu să râd din tot sufletul, să plâng și să visez, profesorii care au investit în mine încredere înainte de rezultate, sentimentul liniștitor de apartenență sunt lucruri imposibil de convertit în vreă valută. Tocmai de aceea succesul, în viața mea, nu înseamnă doar confort personal, ci și capacitatea de a conjuga

efortul propriu cu cel colectiv, întorcând comunității o parte din ceea ce ea a investit în mine.

Desigur, idealismul nu înseamnă naivitate. Neajunsuri sunt multe: lipsa educației pentru consumul media, lipsa educației electorale, minimizarea valorilor democratice, sistemul medical suprasolicitat, corupția care încă descurajează mulți tineri, salariile insuficient de competitive etc. Tocmai de aceea cred că statul are obligația de a crea condiții reale pentru ca tinerii să-și dorească să rămână, prin: investiții consistente în educație și cercetare, programe dedicate tinerilor specialiști, locuri de muncă bine plătite, sprijin pentru antreprenoriat și, mai ales, o meritocrație autentică, în care competența să valoreze mai mult decât nepotismul și cunătrismul. Aceste măsuri i-ar convinge pe semenii mei că viitorul poate fi construit aici, nu doar visat în altă parte.

Republica Moldova nu este o cauză pierdută. O țară nu este o afacere din care te retragi atunci când întâmpină dificultăți, ci o familie pe care o ajuți să treacă peste cumpănă.

Reflectând asupra acestui eseu, îmi răsună în minte versurile luminoase ale poetului Ion Văduva, care spunea atât de simplu și curat:

„Un copac
la alt copac
împreună,
lângă s-aolună,
Știi ce joc?

Un meciag... Mie mi-i drag, ție ți-i drag...”

Cred că sunt suficiente motive să-mi scriu propria poveste aici, cu speranța că într-o zi tot mai mulți tineri vor spune, cu aceeași convingere cu care o spun eu astăzi: Vreau să trăiesc acasă!

Stoian Victoria

Nume, prenume: Balan Anostasiu
Localitatea: satul Peresecina, raionul Orhei
Vârsta: 18 ani
Instituția de învățământ: Școala "George Asechi"
Clasa / Anul de studii: cl. a XII-a "A"
e-mail: anostasiubalan1808@gmail.com
nr. de telefon: 060168540

Titlul eseului

Viitorul acasă - între vis și realitate

Actualmente, absolvenții instituțiilor de învățământ superior sau secundar din Republica Moldova aleg să părăsească casa părintească căutând peste hotarele țării remunerații decente pentru munca lor, studii transparente de o calitate înaltă și condiții de trai onorabile pentru potențiala lor familie. Înseamnă, de fapt, migrația unei generații și în ce măsură aceasta afectează bunăstarea de zi cu zi? Diasporizarea juvenilă reprezintă un fenomen socio-economic ce cauzează schimbarea natalității și modificări semnificative pe piața muncii. Exodul viitorilor specialiști ai diferitor domenii lovește puternic destinul legăturii identității basarabene, tinerii fiind arhitecții schimbărilor de mâine în societate. Pentru ca zăomerii dintr-un Nistru și Prut să-și găsească rostul acasă, ei trebuie să simtă grija și protecția statului, nu doar curiente frumoase rivine de scrutinuri. Costurile ridicate ale vieții raportate la salariile oferite de patroni alimentează adesea plecarea tinerilor în țări străine. Pentru majoritatea finantele obținute acasă asigură doar supraviețuirea pe când, dincolo de granițele țării, ei simt că au aderat gustul vieții. Potrivit FMI, Republica Moldova ocupă poziția 35 ca PIB la paritatea puterii de cumpărare pe cap de locuitor din 190 de state. Acest indicator economic denotă puterea financiară ajustată la prețurile vieții din fiecare țară. Astfel, făcând o parabolă

cu statele capitaliste din vest ce ocupă locurile de frunte, unde cheltuielile considerabile sunt acoperite de salarii pe măsură, piața basarabeană dispune de un număr redus de posturi bine plătite ceea ce împinge ambiția tinerilor dincolo de hotarele țării. Atragerea investițiilor de capital străin și micșorarea contribuțiilor fiscale pentru cei ce deschid afaceri ar crea premise pentru dezvoltarea economică, magnet al junimii, cum s-a întâmplat în Asia în anii '80, când banii și tehnologiile europene au impulsionat prosperitatea Orientului.

"Moștenirea" infrastructurală a uniunii sovietice și lipsa modernizării rețelelor esențiale în majoritatea domeniilor vieții cotidiene îi constrâng pe tineri să-și conte viitorul în străinătate. Starea spitalelor și a școlilor, confortul din transportul public sau de la locul de muncă influențează echilibrul sufletesc al cetățenilor, care tind mereu să-și îmbunătățească traiul, indiferent de meșteșugurile în care își vor împlini aspirațiile. Pentru familia fratelui meu stabilită acum 10 ani în Paris, unul dintre motivele plecării a fost calitatea nesatisfăcătoare a întregului sistem medical, considerând sănătatea celor doi copii concepuți de el și soția lui primordiale. Trăind anterior în afara capitalei, ei foloseau deseori transportul public, un colvar al întârzierilor și al călătoriei în timpul verii. Văre ce transformare la nivel guvernamental în ceea ce privește infrastructura ar reține tinerii acasă? Un acoperiș deasupra capului la o dobândă preferențială ar ajuta cetățenii aflați la început de drum să-și betoneze fundamentul întregilor năvode. Lipsa concurenței la nivel înalt și competiția bazată pe practici ilegale declanșează migrația tinerilor absolvenți în căutarea echității pe piața muncii și în mediul universitar. Ambitia forșorabilă se ciocnește cu realitatea corupționistă și condițiile pătinoase

la admiterea în universități sau la angajarea la locul de muncă. În prezent, elevii din afara capitalei câștigă cu note exagerate de profesorii din localitățile lor natale la concursurile de admitere, ce nu corespund cunoștințelor acumulate, delapidând de burse pe cei ce muncesc din greu la cadre didactice mai severe. Astfel, absolvenții cu abilități remarcabile, obținute prin muncă și răbdare la un nivel înalt de rigurozitate didactică, se aruncă spre dreptate și spre culmile menite să fie cucerite.

Așadar, pentru mine, în frângerea corupției instituționale ar motiva tinerii să-și edifice viitorul, ei fiind artiștii salariilor decente, a infrastructurii de calitate europeană și a revoluției socio-economice masive la care țara noastră a întârziat deja cu câteva zeci de ani. În ciuda despărțirilor tragice de familie, de prieteni, de plaiul natal, porțile materiale primărie în gândirea absolvenților când aceștia decid în ce țară vor face primii pași în viața profesională. Totuși, tinerețea este perioadă de a învăța înțelepciunea și doar acasă rădăcinile dedicării și ale sângelui vor fi mai dulci și mai apreciate decât oriunde în lumea întreagă.

Sunt sigur că, într-o zi, tinerii nu o să fie nevoiți să aleagă între o viață prosperă și plaiul natal. Adevărata victorie nu va fi atunci când tinerii vor înceta să plece, ci atunci când vor avea motive să rămână.

Nume, prenume: Stratu Olga
Localitatea: Chișinău
Vârsta: 20 ani
Instituția de învățământ: Academia de Muzică, Teatră și Arte Plastice
Clasa / Anul de studii: I
e-mail: stratuolga06@gmail.com
nr. de telefon: 078757780

Titlul eseului

Vreau să trăiesc acasă!

Încă de la concepția sa ca stat independent, Republica Moldova se confruntă cu fenomenul migrației în masă a tinerilor. Este incontestabil faptul că această manifestare a adus consecințe repercutate precum deficitul de forță de muncă calificată, presiune pe bugetul de stat ce afectează numeroase aspecte din viața publică, diminuarea natalității ș.a. Aceste urmări ridică o întrebare importantă atât printre gândurile cetățenilor, cât și printre cele ale oamenilor de stat. De ce tinerii aleg să plece? Principalele motive enumerate de către diaspora tânără sunt oportunitățile limitate și nefavorabile de muncă, salariile ce nu acoperă un stil de viață decent și calitatea scăzută, nerecunoscută la nivel internațional a studiilor superioare. Într-adevăr, aceste cauze sunt înrădăcinate în adâncuri. Într-un mediu urban bine dezvoltat, aspectele menționate mai sus cresc în calitate, dar luând în vedere faptul că Republica Moldova este una dintre puținele țări de pe teritoriul european preponderent rurală, e de așteptat ca aceste ipostaze să rămână la un nivel rudimentar, iar tendința generației tinere de a se orienta spre vest să evolueze. Consider că e important de investigat acest aspect de către autoritățile publice și de ridicat gradul de urbanizare a Republicii Moldova la egalitate cu media europeană. În ciuda acestor motive pentru care mulți aleg să părăsească plaiul natal, personal, am ales să trăiesc acasă, o decizie profund criticată și totodată lăudată în funcție

de cine întreba. Aș vrea să elaborez asupra aspectelor ce m-au făcut să iau o asemenea decizie și să sugerez celor din propria generație o nouă perspectivă.

În primul rând, calitatea studiilor superioare se află într-o creștere continuă. Instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova au format legături externe ce oferă noi oportunități precum programe de burse internaționale în baza acordurilor interguvernamentale, mobilități academice susținute de programe precum Erasmus+ și posibilitatea de urmare a aceluiași program la două instituții concomitent, iar la absolvire, obținerea unei diplome duble ce atestă studierea în cadrul a două universități: cea locală și cea din străinătate cu care s-a creat parteneriatul, astfel oferind șansa de a obține mult dorita recunoaștere internațională a eforturilor academice și calificării profesionale a absolvenților. Un alt aspect ce servește ca criteriu de determinare a calității universităților este sentimentul de apartenență la comunitate. În principiu, instituțiile de învățământ superior din străinătate posedă un număr mare de cursanți, lucru ce duce la creșterea anonimității între studenți, slăbirea conexiunilor personale și formarea grupurilor izolate. Însăși angajarea face mai dificilă menținerea unei identități comune. Pe de altă parte, universitățile din Republica Moldova combat acest fenomen prin eforturile cadrelor didactice și personalului administrativ de a menține un climat social favorabil și de a dezvolta vitalitatea culturală prin servicii de orientare în carieră și activități extracurriculare precum cele oferite de Casa de Cultură a USM, diverse festivaluri studentesti precum festivalul internațional al școlilor de teatru și film „ClassFest” găzduit de AMTAP și festivalul de modă internațional „Students' Fashion Day” organizat de UTM.

În al doilea rând, există multe dezavantaje și riscuri asociate cu migrația peste hotare. Emigrarea presupune anumite costuri inițiale ce pot deveni destul de împovăratoare cum ar fi cheltuielile legate de transport și logistică, costurile administrative și cele de trai inițiale. Oportunitățile de studii și muncă din străinătate la care tinde tânăra generație sunt adesea reținute de

situația financiară inițială, astfel necesitățile acestora este defavorabilă. De asemenea, un loc de muncă stabil și remunerat nu este garantat peste hotare, astfel disperarea pecuniară în urma încetării raporturilor de muncă atât între granițele naționale cât și în afară acestora, poate provoca un nivel de vulnerabilitate ce ar favoriza riscul de exploatare.

În al treilea rând, impactul emoțional al emigrării este sfâșietor atât pentru cei care rămân, cât și pentru cei care pleacă. Încercarea de adaptare la noile norme, deteriorarea legăturilor de rudenie și dezrădăcinarea culturală insuflă un sentiment puternic de vinovăție ce stă la baza conflictului interior a multor tineri ce au ales să-și părăsească țara. Sentimentul de a nu aparține pe deplin nici Moldovei, nici țării adoptive poate crea o urmare a crizei de identitate ce poate duce la epuizarea psihică. Oare e echivalent un salariu mai mare pentru tinerii părinți cu singurătatea ce se resimte mai mult ca abandon a copiilor rămași în Moldova? Ce poate fi mai dureros pentru un copil decât să însoțească absența unui părinte? Oare se merită de a accepta o ofertă de muncă în străinătate pentru tinerii absolvenți în schimbul despărțirii de părinți care vor înaintea în vârstă? Ce preț poate avea un trai mai bun, dacă într-o zi ajungi să-ți fi rămas-bun pentru o ultimă oară de la chipul mamei prin intermediul unui ecran? Indemna tineretul să mediteze asupra acestor întrebări și să evalueze cu atenție răspunsurile lor...

În concluzie, Republica Moldova posedă multe aspecte ce necesită îmbunătățiri, însă a urcat suficient de sus ca să pot contesta că un viitor de succes este mai mult ca posibil între hotarele ei. Un trai bun este realizabil și aici, acasă.

Total puncte _____